

Director PAUL AZĂRESCU

Redacția și Administrația Republicii nr. 34 București, Secția 2 Tel. 11 03 39 4 pagini — 1 leu

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC creștin și democrat

ANUL XXII

(Seria a VI-a nr. 104)

DUMINICĂ

10 Iunie 1990

COMUNICAT

Biroul delegației permanente al P.N.Ț.-c.d. înbrunit în ziua de 8 Iunie 1990, lundă în discuție implicarea domnului Ion Puiu la acțiunea grupului de tineri dintr-o organizație dizolvată pentru grave abateri de la disciplină și moralitate, precum și încercarea de a impune partidului, prin

presiune, o linie personală, în contradicție cu principiile partidului și cu hotărârile majorității, a decis să i se ridice calitatea de vicepreședinte al P.N.Ț.-c.d.

BIRoul DELEGAȚIEI PERMANENTE AL P.N.Ț.-C.D.

COMUNICAT

Având în vedere că unii dintre componenții fostei organizații auxiliare de tineret care funcționa pe lângă sediul central al partidului nu s-au supus deciziei de dizolvare a acestei organizații luate la 31 mai a.c. de către Biroul delegației permanente, pentru acte grave de indisciplină;

Biroul delegației permanente al P.N.Ț.-c.d. hotărăște următoarele:

I. Persoanele menționate mai jos sînt excluse din cadrul P.N.Ț.-c.d.:

Ion Rădoi, Sorin Lupășcu, Horia Niță, Cristian Ciobanu, Ion Florea, Dan Mihăilă, Nicușor Lambrache, Doru Cacuci, Mihaela Sabin, Anca Dobrotă, Sorin Cerin, Mircea Bedulea.

II. Serviciul administrativ și oficiul juridic din cadrul partidului vor verifica daunele aduse bunurilor partidului de susnumiții, în vederea recuperării și deferirii celor vinovați organelor judiciare.

BIRoul DELEGAȚIEI PERMANENTE AL P.N.Ț.-C.D.

8 Iunie 1990

Întrunirea Grupului parlamentar al P.N.Ț.-c.d.

În ziua de 8 Iunie a avut loc la sediul central al Partidului Național Țărănesc — creștin și democrat prima reuniune a grupului parlamentar. A fost desemnat ca purtător de cuvînt al grupului domnul ION DIACONESCU. Au fost prezenți, în ordinea alfabetică a județelor, domnii: PETRE ȘTEFĂNUȚ (Irași), GABRIEL TEPELEA (Bihor), ADRIAN NICOARA (Brașov), ION DIACONESCU, CONSTANTIN CONSTANTINESCU-KLAPS și NICOLAE IONESCU GALBENI (București), NICHIȚA DUMITRESCU (Caras-Severin), ION RAȚIU (Cluj), MIHAIL ALEXANDRU (Hunedoara), VASILE GIONEA (Prahova), PETRE MAIOR GREGORIU (Sibiu), VALENTIN GABRIELESCU (Timiș).

Senator: CAIUS IACOB (București).

Mișcarea sindicală între dreptul roman și logica aristotelică

Pentru a încerca să înțelegem fenomenul sindical din România post-revoluționară este necesară, credem noi, o succintă prezentare a situației existente la 22 decembrie 1989. Atunci activau în România 10 920 de sindicate grupate în Uniunea Generală a Sindicatelor din România. Trebuie să spunem că U.G.S.R.-ul provenea din Confederația Generală a Muncii recunoscută legal în Iunie 1945. Dar atenție! În primul rînd nu există acte legale doveditoare privind transformarea C.G.M. în U.G.S.R. Rezultă că U.G.S.R. deși a funcționat în fapt decenii la rînd a fost organizație ilegală. În al doilea rînd conform legilor în vigoare, după 1945 respectiv a Legii 52/1945) care reglementa activitatea sindicală, U.G.S.R. nu era legală întrucît ea grupa sindicate industriale, de cînd legea în speță prevedea doar funcționarea sindicatelor profesionale. Deci U.G.S.R. a fost o organizație de două ori ilegală, dacă acest lucru este puțin puțin. Din cele de mai sus rezultă: I. Actualul C.N.S.R.L. nu se consideră urmașul U.G.S.R. asumîndu-și dreptul de a-i gestiona patrimoniul, este o organizație ilegală. Dacă nu se consilierea urmașul U.G.S.R. a-

C. IONEL

Între perspectiva postelectorală și cea postcomunismă (I)

Alegerile s-au încheiat în maniera și cu rezultatele de acum bine cunoscute și „profund originale”: legitîmarea electivă, unica de pînă acum în Europa de est, a unei echipe conducătoare criptocomuniste.

Victoria F.S.N.-ului, departe de a fi triumfală (cum ar lăsa să se-nteleagă limbajul sec al procentelor) este stînjitoare pentru înșiși formația în cauză (dovadă că zveltorii săi au mers un pic prea departe) obligînd-o să-și asume toată răspunderea guvernării fără invocarea provizoratului, instabilității sau obstrucției opoziției.

Nu știm dacă în interiorul F.S.N.-ului se vor forma fracțiuni, așa cum recomandă că ar fi de dorit să se întîmpe domnul Brucan, fapt care, judecînd după reacțiile vehemente, i-a iritat pe cei din conducerea mișcării, dovadă că mitul monolitismului mai dăinuie încă și mai este operant. Nu știm dacă în interiorul F.S.N.-ului se vor forma fracțiuni, așa cum recomandă că ar fi de dorit să se întîmpe domnul Brucan, fapt care, judecînd după reacțiile vehemente, i-a iritat pe cei din conducerea mișcării, dovadă că mitul monolitismului mai dăinuie încă și mai este operant.

Deja după cum putem observa, rezolvarea problemei capătă dimensiunile unui silogism aristotelic. Adică, devine altfel de riguroasă și imperativă, încît nereolvarea ei duce sigur și neîntîrziat la confruntare. Ori cea mai mare parte din cei aproape șapte milioane și jumătate de sindicaliști au votat pentru liniștea lor și a... sindicatelor lor.

Privit în stratificarea sa, Frontul și în mare măsură și reprezentanța sa parlamentară, prezintă mai multe nivele de dispunere: primul este cel format din oameni de aparat, reprezentînd garnitura a două și a treia a defunctului (paradon, metamorfozatului) partid. Urmază o echipă de tehnicieni, bine pregătiți, cu ascendențe biografice și manifeste care vizează „socialismul cu față umană” sau gorbaciovismul autohton. Li se adaugă largă pletoră a oportuniștilor, oameni avînd un trecut maculat prin funcții, privilegiul său parvenitism notoriu. În sfîrșit, o aripă, formată dintr-o intelectualitate mai ales tehnică, declarată anticomunistă și proreformă, dar speriată, din ignoranță, de radicalismul unor decizii absolut imperioase, preferînd tatonările și jumătățile de măsură. În infrastructura piramidică schițată: securitatea (veche și nouă) cu întreaga rețea de informatori, activiști de partid, sindicat, U.T.C., cadrele compromise din miliție și armată.

Cum va funcționa majoritatea parlamentară reprezentînd acest conglomerat? Ce tendințe și ce fricțiuni interne vor apărea? Se vor dizolva tendințele și personalitățile într-o unanimitate amorfă pe care o cunoaștem din trecutul apropiat? Aceasta ar însemna reînvierea ca figură de retorică politică a sinecocii totalitare, a părții substitute întregului, a luării de poziție

în numele... și mai ales, ceea ce ar fi cel mai dăunător, (Grupul de Dialog Social a tras un foarte responsabil semnal de alarmă) resuscitarea unui nou cult al personalității, sub forma instituției „liderului providențial”, cu efecte de o nocivitate inimaginabilă pentru un organism social aflat încă în faza de deparazitare a tuturilor toxinelor totalitare. Noi credem că, spre binele ei ca forță conducătoare, majoritatea parlamentară va refuza unanimitatea închiștii preferînd dinamismul soluțiilor viabile, pragmatismul opțiunilor și mai ales, nu adversitate, ci cooperarea cu o opoziție mult inferioară numeric, dar valoroasă ca faptiv, conform programelor partidelor reprezentate.

Acest peisaj postelectoral nu poate să devină și unul postcomunism fără demontarea extraordinară de bine articulată mecanism totalitar. Ii revine F.S.N.-ului, dacă se proclamă anticomunist, să instituționalizeze ruptura. (Să ne fie permis să fim sceptici față de această perspectivă). Oriicum, noxele totalitare și detritusurile ideologice se cer eliminate dacă nu se vrea ca ele să sufocînce începutul democratic debilitat de lipsa unei opoziții puternice.

Citeva ni se par a fi aceste direcții înspre o deconstrucție a societății comuniste (în care, din păcate, încă ne mai gă-

sim) și trecerea ei la postcomunism. Mai întîi reîntrirea în istorie, recuperarea tradiției românești vizînd sistemul parlamentar și instituțional și recuperarea istoriei pur și simple, adică reînvierea memoriei, colective, după anii de sistematică spălare a creierelor care a generat o periculoasă amnezie pe scară largă, o mankurtizare a unor mulțimi pentru care trecutul și istoria nu sînt altceva decît surrogate pseudoștiințifice aceditate cu osidie de decenii. Nu putem înțelege nîc astăzi, cu detasarea necesară, cum a emisivitate televizată de restituire a adevărului istoric privind anul 1946, a putut fi încredințată de către adevărații F.S.N. ca fiind propaganda electorală în favoarea unui partid. Dacă adevărul istoric, altă vreme deformat, și ținut sub obroc poate fi propagandă pentru un partid (în speță, P.N.Ț.-c.d.) cum poate fi calificată însușirea și exploatarea sistematică a fetsului istoric, dacă nu o marea vîră dintr-un arsenal tipic bolșevic de acapărare a puterii.

Ne aflăm în fața necesității unei anamneze (în sens platonicean) la scară națională, a revenirii sau a reînprospătării

GEORGE ACHIM

(Continuare în pag. 4)

Ideea național — țărănistă aparține deopotrivă tinerilor și vîrstnicilor

Dorința unei întineriri masive și imediate a conducerii P.N.Ț.-c.d. la toate nivelele, este privită ca legitimă atît din interiorul partidului, cît și din rîndurile simpatizanților și nu numai a lor. În condițiile în care societatea românească trăiește o adevărată foamă de viitor și în care există o manifestă nerăbdare pentru a atinge acest viitor, întinerirea uneia dintre cele mai importante forțe politice în procesul democratic atît de dificil din țara noastră nu poate fi privită decît ca un fapt necesar și firesc.

România are nevoie de democrație și de forțe politice care pot și trebuie să instituie această democrație. De forțe politice credibile în a edifica democrația. Credibile nu numai în țară, dar și în afara ei. Faptul prezintă importanță majoră în ambele sale laturi. În interior pentru simplele motive că o bună parte a poporului român este saturată de promisiuni politice

neonorate și are un nivel scăzut în ceea ce privește cunoașterea și folosirea mecanismelor democrației. În afară, deoarece avem nevoie masiv de credite bancare, dar și de sprijin politic și moral din partea guvernelor și partidelor politice democratice din Occident și din întreaga lume. Conștient de aceste priorități, de aceste adevărate urgențe ale democrației noastre, opinia publică din țară face adevărate presiuni asupra partidelor tradiționale ale democrației românești pentru a se întîri ideologic și organizațional în scopul luptei împotriva comunismului și a urmării acestui flagel. După alegerile „libere” în care s-a văzut că gruparea neocomunistă F.S.N.-ul și celelalte grupări și structuri comuniste n-au în obiectiv democrația, proba încontestabilă fiind oferită chiar de modul de desăsurare a campaniei electorale și a scrutinelor, presiunea opiniei publice asupra partidelor de-

mocratice — P.N.Ț.-c.d. și P.N.L. mai ales, a spirit simțitor. Nu mai mică este presiunea din interior. Astfel, una dintre căile imediate pentru întîrirea și modernizarea acestor partide este considerată — și pe bună dreptate — întinerirea masivă a cadrelor de conducere de la toate nivelele. Chestiunea este intrinsecă și necesară și posibilă. P.N.Ț.-c.d. și P.N.L. au nevoie de oameni tineri la nivelul deciziei, oameni cu studii bune, cu prestigiu social și profesional și, bineînțeles, nu-i nici o glumă aici, telegenic. Lucrurile ar părea, la prima vedere, simple. Analizînd însă mai bine situația vom vedea că e nevoie de niște nuanțări, că procesul de întinerire, atît de cerut de toată lumea, și atît de necesar are nevoie de o matură chibzuință. Un mic exemplu se cuvine dat aici: cit și cum a creditat electoratul pe tinerii oameni politici din Gruparea de Centru? Mai deoc, deși prezența chiar foarte telegenică, dar și oratorică a domnului Virgil Văță a încîntat. De ce oare, totuși, electoratul a fost reticent?

Oare nu cumva ținem prea mult și cam pe degeaba la aspecte exterioare? Posibil. Deci tineretea nu a fost creditată, deși se vrea tinerete la televizor și în parlament. Se poate trage vrece concluzie de aici? Firește că da. În primul rînd electoratul trebuie să știe ce vrea, adică să-și pună de acord rațiunea cu sentimentele. Că între aceste două componente a fost un divorț aproape total în vremea din urmă, răspunzătoare este mai ales televiziunea română cea de toate zilele care a creat stări emoționale de neadmis într-un moment al istoriei noastre cu care, poate, nu vom mai întîlni.

Oare într-adevăr se poate renunța brusc la vîrstnicii din conducerea partidelor tradiționale democratice? Nu, nu

se poate renunța. Și nu se poate din două motive: unul — absolut omenesc — acești oameni au suferit cumplit pentru democrația românească (conducerea actuală a P.N.Ț.-c.d., de exemplu, totalizează peste 200 de ani de închisoare politică) și doi — deosebit de important — acești oameni au, chiar dacă vechi exercițiului democrației, ei au trăit și au văzut democrația, ei au făcut la viața lor politică adevărată, deci e de înțeles că de la ei. Cortămate, nu ne putem lipsi de această experiență de excepție. Dar ce vor spune, care, cei tineri, prin aceștia înțelegînd nu o generație, ci două. Două generații care nu au tocmai păreri asemănătoare. Deci sînt tinerii de douăzeci de ani care au făcut revoluția, dar și „tinerii” de patruzeci — patruzeci și cinci — cincizeci de ani care sînt deja personalități conturate, care au experiența conducerii unor procese sociale și economice. Aceste generații își cer, la modul cel mai firesc, loc, parte, la decizia partidelor democratice. Ce se poate face în aceste condiții?

Chestiunea este deosebit de preocupantă mai ales în Partidul Național Țărănesc — creștin și democrat. Acest partid, cîștigător de departe al alegerilor din 1946, alegeri furate de comunisti, a dat un tribut cumplit în lupta împotriva comunismului. Sute de mii de membri ai P.N.Ț. au fost închiși, torturați, omorîți. Supraviețuitorii regimului de exterminare comunist au purtat ideea național-țărănească pînă la noi, reînțelegînd și reorganizînd partidul. Tot ei, și în primul rînd ei, au trebuit să suporțe atrocitățile unei campanii electorale mai dure decît în 1946, acum în 1990. Și iată că li s-au furat din

MIHAI ENESCU

(Continuare în pag. 4-a)

Este nevoie de opoziție într-o democrație originală?

„Secretul democrației este în ultimă instanță un secret al proporțiilor și constă în înțelegerea de a nu da nimănui o parte de putere atît de mare încît să poată naște ispită de a fi luat în întregime. Un secret care, după cum se vede, se învață destul de greu.”

(ANA BLANDIANA)

Fără îndoială, unul dintre cei mai abili politicieni pe care îl avem în ora actuală este domnul Ion Iliescu, președintele țării. Nu este nevoie să analizăm chiar toată activitatea revoluționară a domniei sale, eventual de la 12 ani încoace pentru a ne da seama de acest adevăr. Este suficient să considerăm răbdarea pe care a avut-o așteptînd să-și înlocuiască pe Ceaușescu. Dacă este adevărat că ideea, dacă nu și complotul, durează de două decenii, atunci expectativa devine o magnifică luptă cu sine, ceea ce este dificil. Cu toate acestea sau tocmai datorită acestora, pe 22 Decembrie 1989, întruie mișcarea populară a devenit lovitură de stat de mult timp plănuită, domnul Iliescu nu s-a repezit „în primele rînduri”. Poate că încă își mîbi spunea sau i se spunea „acum nu e momentul” sau poate mai mult a cîntărit grija cu care acest om a fost conservat atîta amar de ani. Nu se puteau asuma riscuri inutile. Deși mai toată lumea știa cine li urma tiranului, domnul Iliescu trebuia să apară ca un as scos din mincă. În suspense rămîne întrebarea: din a cui mincă?

din cele mai vechi timpuri, tendința ecaștă a puterii. E drept, acum 20 de ani ar fi fost ridicol să spui românilor că omul pe care îl acuzaseră cu doi ani în urmă li va pune sub cizmă și bici. Drept care, domnul Iliescu și amicii săi în ale loviturilor de stat au așteptat să ajungă cutitul la os. Este adevărat, condițiile de acum două decenii, ba chiar și de acum zece ani nu ne permiteau să visăm o democrație, fie ea și originală. O eventuală cădere a lui Ceaușescu înainte de „cutremurul” din decembrie trecut nu ar fi însemnat, în ochii omului de rînd, decît înlocuirea unui despot cu alt despot (chiar dacă înțelept). Condițiile în care cortina de fier a căzut, cu toate eforturile lui Mișă Gorbaciov de a păstra măcar Bulgaria și România între sateliți, ne permiteau să visăm mai mult. Timp de revoluții catifelte nu prea aveam. Și nici loc. Așa că am ajuns la sînge și lacrimi. Iar lacrimile și roșele continuau, pentru că revoluția, adevărata revoluție nu s-a sfîrșit. Domnul Iliescu, om integru care nu renunță peste noapte la convingerile po-

D. SIMION

(Continuare în pag. 4-a)

Muzeul „Țării Crișurilor” — Oradea

Dreptatea LITERARĂ

Impresii naive despre AMERICA

mici și mai slabe. far puterea lor efectivă se traduce prin siguranța mișcărilor, relaxa publicitate, influență, prestigiu etc.

S-ar putea să fie și urmarea faptului că trăiesc într-un campus studentesc cu mult tineri. Dar impresia se verifică și în alte medii, în magazine etc. Peste tot se ridică uneori zgometos, se zimbobă, fizionomiile sînt joviale și destinate. N-am întâlnit nicieri figuri tragice, sufletești, patetice, chinute, cel puțin în America pe care o cunosc. Există aici o evidență deosebită de optimism vital care desce-tește toate frunțile.

Nu mi-aș fi imaginat că hit-urile adolescenței mele au rămas încă în mod în America. La radio, mereu, dar Glenn Miller, Nat King Cole, Glenn Miller, Irving Berlin, Louis Armstrong de zeci de ori sau "Frankie Boy", Sinatra, Bing Crosby și chiar pe Fred Astaire. Au devenit cu toții "classici" jazului american, melodios și vag nostalgic, uneori chiar sentimental. Foarte puțin rock și bine hard rock, pasuni (mai bine spus: excitante), s-ar zice, în primul rînd europene.

Ceder locul, într-o împrejurare oarecare, unei negrese. Înaltă, oarecare, înfrîș. Vizibil și radiuos surprins de această amabilitate. Se vede limpede că nu era deloc obișnuit cu astfel de gesturi. Zimbet larg la despărțire.

America este o țară ultramecanizată. Pînă la exces și neverosimil. Cînd se strică o mașină se produce o adevărată dramă, deoarece o parte tehnică atrage pe alți și alții departe, în serie. Un defect sau un accident tehnic produc adesea, un întreg lanț de catastrofe. The great chain of being: în versiune americană.

N-am fost încă în statele din sud, dar toate povestile despre discriminarea rasială mi se par din ce în ce mai absurde. În statul New York, aici la Rochester mai ales, 25% din populație este de culoare și n-am văzut nici cea mai mică urmă de discriminare. Funcționari negri la bibliotecă și peste tot, un profesor la universitate și chiar o... polițistă la volanul unei mașini enorme, de tipul celor văzute în filmele seriale politiste. Cu multe insigne și Badges decorative.

ADRIAN MARINO

pe care o surprind aici, în America, (ea este cu certitudine și mai acută în Europa) a autor rezistenți, de profese sau nu, care s-au văzut dintr-o dată, prin evoluția făcută fără ei, dezorientați, depășii și înșulați.

Drama lor este mare: ei au pierdut dintr-o dată rațiunea de a fi și a se manifesta, de a exista politic și moral, și uneori, chiar și economic. Unii exilați, cu puternice angajamente politice, sunt pe de altă parte afișiați între participarea la societatea occidentală, în care de bine de rău s-au integrat între timp (familii, pensii, o profesie sigură etc.) și dorința de a reveni în țară și de a continua lupta. Dacă iau în considerare exemplele americane pe care le cunosc numărul acestora din urmă este înalt, chiar foarte înalt. Exilul a fost și nu a fost, deci, o soluție. Ce oferă situația actuală din țara acestor exilați? În afară de satisfacția morală, practic - cel puțin deocamdată - nimic. Absolut nimic. Trist, dar adevărat.

America este o țară de emigranți. Deci psihologia emigranților și a exilaților face parte din realitatea americană. Înțeleg tot mai bine de ce nu am putut accepta soluția exilului. Pentru a te integra și simțita trebuie - chestiune de viață și de moarte - să reții personalitatea ta, la spiritul critic, la reacțiile independente. Ca să te faci acceptat, nu trebuie să îți pi-nimeni, să lauri pe toată lumea, să surzi în dreapta și în stînga, să cultivi un understatement sistematic și fără scrupule. Este exact ceea ce n-ai fi putut face. În jurnalele lui Mircea Eliade există precize notații și pe această temă. Alarma sa, de pildă, că o emigranță calificată s-a exprimat defavorabil despre a-nume "specialiști" americani, că alții "polemizează" etc. Că se fac deci antipatici, inasimilabili, că devin marginali etc. O adevărată obsesie a pătrunderii, supraviețuirii, succesului definește pe orice emigrant și exilat autentic.

Lucrurile sînt cît se poate de limpede și nu pun în nota-re lor nici cel mai mic spirit polemic și nici un resentiment. Există și aici, ca peste tot de altfel, oameni - ca să spun așa - de calitate a doua, a treia, mediocri, sub-mediocri etc. Dar fiindcă ei aparțin efectiv unei mari puteri, ei sînt implicit mai puțini deosebiți decît foarte mulți "deștepti" din alte țări mai

Există multe mituri europene, inclusiv estetice, pe care realitatea americană le face, practic, imposibile. De pildă: "valoarea absolută" (în artă, literatură etc.). Pentru un american, obișnuit sau nu, noțiunea rămîne pur abstractă, "filozofică", deci nefuncțională pragmatic. Aici are "valoare" doar ceea ce este cunoscut, ceea ce "se cere", "se caută" etc. Poți să afirmi oricît că X și Y sînt mari artiști de ele, presa nu vorbește, T.V.-ul și radio-ul sînt mute, ele pur și simplu nu există. Valoarea înseamnă, în orice caz, integrarea într-un sistem de relații și referințe. Neavînd această "calitate", E. Lovinescu și G. Călinescu, doi mari critici români, practic "nu există". Nu sînt traduși, citați, comentați, recenzați. Este o realitate. Modificarea acestei situații ține de o înțelegere serioasă de factorii practici, în care recriminările și regretele sentimentale n-au nici un rost.

Imensa dezolare înteroară

și se poate încredința a politici culturale... în căutarea cititorului

IN CĂUTAREA CITITORULUI

ca în cazul primului, vine la scema de de-

Un sistem însoțit de premii ridice pe

Redactii stimate a fraților și ră-

Cred că pot rezuma în trei puncte

PAN IZVERNA

Rondelul nemărginirii

Se lasă o nemărginire / Din cerul toamnei prea senin /

Rondelul de pe urmă

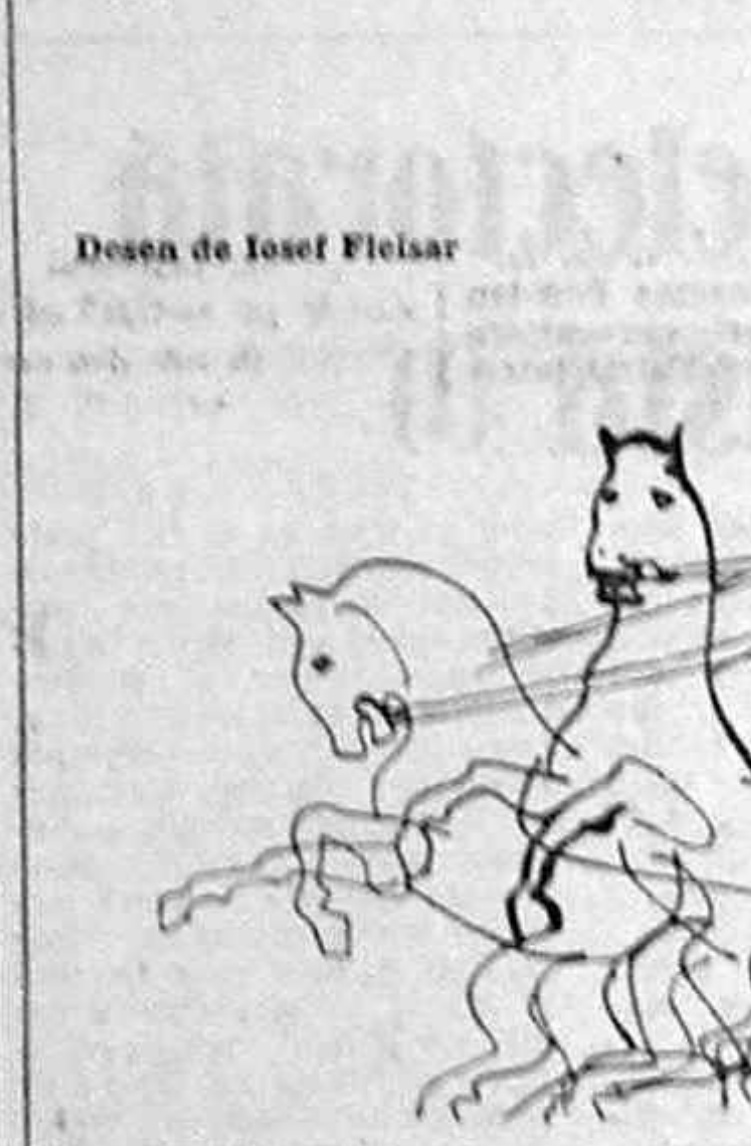
Tu estești palidă mors / În cea toamnă luminată /

Rondelul leproșilor

Se esteptau rele vințoase / Trecea o corbilor solie /

Roza vinturilor

VĂCLAV HAVEL (Cehoslovacia) / Sinteza dialectică

examind / această problemă / sub unghiul / evoluției / istorico-dialectice a / GĂINI / și a / OULUI / gtim că / OUL / există / înaintea găinii / și că în același timp

Există multe mituri europene, inclusiv estetice, pe care realitatea americană le face, practic, imposibile.

PRINTUL TOM

Puțin poți avea altă de tradițional precum Gheorghe Tom... CRONICĂ LITERARĂ

pol / cu capetele rotunjite, // El ecia vearuri / din pielea ce

Muzica rotativelor

Eugen Barbu se vinde în continuare / săptămânal sau / săptămânal

Enigme (6)

Cine vămuiește... VAMA

Directia Generală a Vămilor a avut și are o pondere importantă în asigurarea unei politici economice eficiente a României...

ILIE COSTACHE

Meseria lui e oportunismul

Grav și tranșant, fostul șef de stralucite, ajuns tot pe merit profesor...

Domnul Brucean este un om cinstit care nu a mînit niciodată și tot ce a făcut a făcut numai din convingere...

SORIN ȘTEFAN

Promotia I.A.T.C. 1990

Duminică 10 Iunie s-a la oare în va avea loc premiera piesei "D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale...

R. G.

TOPLIȚA: a luat ființă Societatea simpatizanților domnului ION RAȚIU

În orașul Toplița s-a constituit Societatea simpatizanților dlui. Ion Rațiu. Societatea își propune să contribuie la cunoașterea și difuzarea ideilor politice și economice ale dlui. Ion Rațiu...

Șteptăm propuneri și sugestii pentru amplificarea activității noastre. Acestea, precum și cererile de înscriere pot fi trimise la sediul societății...

ANUNȚ

IN ATENȚIA ORGANIZAȚIILOR P.N.Ț.-c.d. Statutul Partidului Național Țărănesc - creștin și democrat, va fi trimis tuturor organizațiilor județene și de sector din București, imediat după imprimare.

Noi vrem pămînt!

Am 57 de ani și 300 m.p. În spatele casei, nu am pe nimeni, înseamnă că...

NABUCCO

APEL pentru școlarizarea elevilor din Basarabia

Societatea Culturală București-Chișinău adresează tuturor liceelor cu internat din România...

GHEORGHE GAVRILĂ-COPII, președintele Societății Culturale București-Chișinău

Țărani care pleacă din... țară?

Satul Bratla din Deal, comuna Galicea, jud. Vilcea, este o zonă de deal (colinar)...

IOAN RUSU

Rafturile comerțului socialist

BANALUL CARE SPUNE MULT

Iunie, zile fierbinți după cum vom vedea, și la propriu și la figurat...

MARIAN DINU

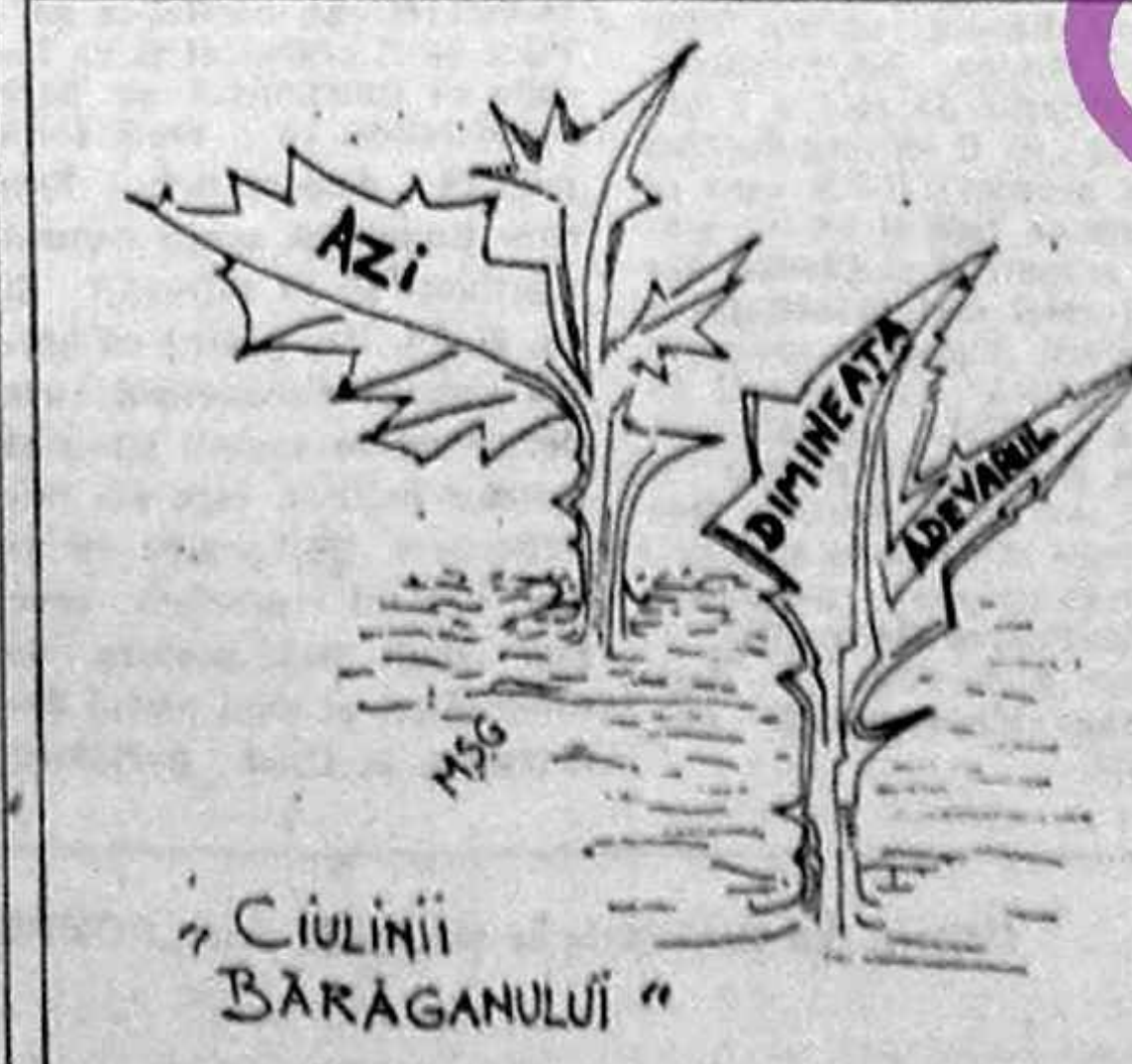
Adio, domnule Mihăileanu

Domnul Simion Mihăileanu, profesor pensionat din București, fost membru al P.N.T.-c.d. (spune dînsul), a "depus" o scrisoare la "Azi", domnului Octavian Știrleanu...

Cu ce sint vinovată?

În anul 1974, după ce s-a căsătorit, doamna Grăția Anghel, asistentă medicală în comuna Ulmi, sat Trezieni, județul Giurgiu...

ROBERT GRIGĂ

"CIULINII BARAGANULUI"

VICTOR DANC

Între perspectiva postelectorală și cea postcomunistă (I)

Este o evidență că, cel puțin la virul, în nomenclatură, partidul comunist se structura conform unui model ezoteric...

Este o evidență că, cel puțin la virul, în nomenclatură, partidul comunist se structura conform unui model ezoteric...

Scrisoare de protest

Subsemnatul Alămoarean Pompliu — primar al municipiului Timișoara și Marcu Ioan — prezintă de onoare al Consiliului Municipal Timișoara, următorul

PROTEST
Impotriva ziaristului Florin Mihailescu, semnatarii articolului „Marcu și Alămoarean — acuzați de abuz de putere” aparut în ziarul „Timișoara” din data de 3 iunie 1990, acuzându-l pe acesta că a o desființat cu privire la toate afirmațiile calomnioase făcute la adresa noastră în articolul citat, având în vedere următoarele:

MOTIVE:
1. După alegerea Consiliului municipal Timișoara, aceasta a hotărât confirmarea subsemnatului A.P. în calitate de primar și alegerea subsemnatului M.I. în calitate de președinte de onoare al Consiliului; acest organ nu a delimitat atribuțiile președintelui de onoare, astfel încât subsemnatul M.I. participăm la ședințele Consiliului, iar ca reprezentant al revoluționarilor, am sprijinit revendicările și drepturile legitime ale acestora.
2. Stampila aflată în posesia subsemnatului M.I. este cea a fostului Front al Salvării Naționale al municipiului Timișoara, al cărui prim președinte am fost, organ care a fost desființat și înlocuit cu Consiliul municipal (C.P.U.N.),

astfel încât folosirea acestei stampile de către mine, după desființarea organului pe care îl reprezentam, doar pentru a confirma că o anumită persoană a participat activ la Revoluție, o considerăm inacceptabilă; de altfel, personal nu am aprobat vreo cerere a vreunei persoane, ci doar confirmam, atunci când a fost cazul, dacă o persoană a participat la Revoluție, întru-cât Biroul Executiv al Primăriei avea obligația să acorde unele drepturi legale acestora, astfel încât subsemnatul M.I. după constituirea unui colectiv de participanți, la revoluție făcăm aceste confirmări tocmai de aceea apreciez că Consiliul municipal este acela care nu avea dreptul să folosească stampila care nu-i revine.

3. Toate cererile care priveau acordarea de sprijin materiale au fost aprobate de către Biroul executiv, iar subsemnatul A.P. și M.I. nu am aprobat nici o astfel de cerere în nume personal, în calitate de o deținem, fapt ce se poate verifica; subsemnatul M.I. recuzăm însă rezoluțiile citate în articol, ca fiind date de mine așa cum am precizat la punctul 2, dar

acestea nu constituie „probații”, ci doar confirmarea unei realități.
4. Subsemnatul A.P. în calitate de primar al municipiului Timișoara și administrator al spațiului primăriei, într-adevăr am aprobat ședința provizorie, în spațiul încă neocupat ale fostului comitet municipal p.c.r., pentru anumite organizații nepolitice (Asociația răniților din revoluție, „7 decembrie”, Forumul revoluției, Vatra Românească și ziarul de informare „Agenda”; cum spațiul s-a acordat în mod provizoriu, la organizații legal constituite și în spațiul legal neutilizat ce se afla în administrația primăriei, nu a fost încălcată nici o normă legală.
5. Toate angajările din cadrul primăriei s-au trecut prin biroul executiv cu respectarea legii în conformitate cu starea de personal ale primăriei, subsemnatul având dreptul să încheie contracte de muncă cu persoanele care îndeplinesc condițiile legale.
6. Nici o cerere nu a fost aprobată și nici un drept nu a fost acordat altă mărime de subsemnatul M.I. care nici nu aveam competența, astfel încât acești „NOI” (din articol) care nu pot fi convinși că într-adevăr „noi” A.P. și M.I. am acționat numai în virtutea atribuțiilor conferite de lege și deținem și nu pentru a obține „un avantaj material”, se înșală amarnic și calomniează până la limita absurdului oameni de bună credință și devotați revoluției.
7. Dacă există acte oficiale, declarații etc. din care rezultă faptul că subsemnatul A.P. și M.I. am săvârșit anumite fapte penale („abuzuri de putere”), solicităm cu toată răspunderea, efectuarea cercetărilor ce se impun de către organele competente iar în cazul în care se va constata că acest lucru corect este adevăratul, vom răspunde în fața justiției.

Puncte finale:
a) Din actualul Consiliu municipal nu face parte nici unul dintre cei care au activat în primul organ local de după revoluție, întrucât nu au fost aleși la 27.II.1990 de către acei „electorati”, fiind astfel îndepărtați din conducere toți participanții activi la revoluția din decembrie; singurii dintre cei care au fost în fruntea revoluției și care au fost conducerea municipiului imediat după revoluție iar apoi „păstrați” și „aleși” de nou consiliul am fost subsemnatul A.P. și M.I. iar așa cum revoluția „își măcina” toți copiii, singurii „copii” care am rămas simțim noi doi și pe care consiliul municipal condus acut vrea să ne îngurgiteze.
b) Consiliul municipal care a înlocuit fostul Front, imediat după constituirea nu a recunoscut Frontul Național ca organ al puterii la vremea respectivă, declarându-se „milițar” al Timișoarei, care a aderat la Proclamația de la Timișoara și mai ales la autonomia Timișoarei (pct. 11), din care cauză întreaga țară ne ocolete, ne incoltește și ne bolconțește din punct de vedere economic. În acest mod s-a căutat și compromiterea administrației locale care prin imposibilitatea re-

gării fenomenelor economice datorită acestui „boicot” provocat de consiliul, implicit se compromitea pe sine.
c) După alegerile din 20 mai, C.P.U.N. (național) s-a autodisolvat, urmând a fi înlocuit cu noul parlament ales; judecarea și locala apreciem că este suspendată până la intrarea parlamentului, cind și structurile locale ale C.P.U.N. urmează să fie dizolvate; membrii consiliului municipal simțind inerența lor sfârșit, speriați de pierderea privilegiilor dobândite nu prin lupta revoluționară (pentru că în timpul revoluției nu s-au marșat) ci prin „alegeri democratice”, au încercat să distragă primul lor act decizional democratic; la prima lor ședință au confirmat în alb și au ales președintele de onoare, iar la ultima lor ședință, cea din 5.VI.1990 au încercat să-și înăbușe pe cei care și-au câștigat acest loc prin lupta revoluționară.
Concluzie: Am fost calomniați iar pentru aceasta cei vinovați trebuie să răspundă!
Propunere: Să se institue o comisie formată dintr-un procuror, un ofițer de poliție și 3 experți (FISC, administrație locală și comert) pentru a verifica toate cererile aprobate de Primăria municipiului Timișoara de la revoluție până în prezent.
Contrapropunere: În comunicatul Comitetului de acțiune pentru democratizarea armatei (publicat în România liberă din 5.VI.1990) se cerea la pct. 7 „reconsiderarea situației eroilor din decembrie” care au fost „marginalizați”; contrapropunerea noastră, pentru a fi în consens cu acțiunile oculte ale Consiliului municipal Timișoara bine mascate; să nu se reconsidere situația revoluționarilor ci aceștia să se înăbușe din viața publică, pentru a șterge astfel nu numai idealurile revoluției ci și urmele celor care au înfăptuit-o.

MARCU IOAN
Președintele de onoare al Consiliului municipal Timișoara
Luind cunoștință de acuzațiile aduse domnului Alămoarean Pompliu, primarul Timișoarei apreciez că este vorba de un proces de intenție și de metode staliniste, pentru că acuzațiile nu se bazează pe probe (pe fapte precise).
Într-o democrație orice persoană este prezumtiv nevinovată; ea e declarată vinovată numai dacă există probe.
Ca jurist, eu l-am sfătuit pe domnul Alămoarean să nu răspundă decît la fapte precise care îi sînt reprobate.
În sfîrșit, într-o democrație nu Consiliul Municipal sau o comisie pot judeca un abuz de putere, ci un tribunal.
Responsabilitatea unui ales nu poate fi contestată decît de către electorii sau printr-un tribunal, pentru greșeli grave.
Asemenea metode vor întuna imaginea Timișoarei care este admirată în întreaga lume ca simbol al democrației născînd în România.
Victoria domnului Iliescu alegerea sa de către popor nu notat că au fost dezbateri absolute democratice înainte de alegeri la Timișoara, iar campania electorală a fost civilizată.
YVONNE PACHIAU
Facultate de drept de Nice

BULGARIA în pragul alegerilor

În ultimii ani al guvernării sale, T. Jivkov a uzat de credite mari fără a se gîndi la urmări. Din 1985 pînă în 1989 cheltuielile s-au cifrat la 23 miliarde dolari, iar veniturile — la 15,7 miliarde, soldul pasiv depășind 7 miliarde. De aceea pentru anul acesta și prima jumătate a lui 1991 va fi nevoie de o „undă de șoc” a rambursării datoriei. Consider, a spus A. Lukanov (liderul actual al fostului partid comunist) „că printr-o politică corectă și competentă aspect economic, în 3—4 ani am putea depăși situația complicată și normaliza relațiile cu creditorii pentru a deveni un partener solvabil”.

Opoziția din Bulgaria însă, afirmă că „datoria noastră crește zilnic”.
E de altfel, o practică curentă care, s-a aplicat și în România, ca metoda de cîștigarea a electoratului — ignorarea balanței reale între posibilitățile economice și nivelul salariilor. Guvernele au amînat cu bună știință aplicarea unor măsuri de austeritate economică pentru a nu-și diminua șansele în alegeri, contractînd cu nonsalanță noi datorii.

Programate la 10 iunie, primul tur de scrutin și la 17 iunie al doilea, alegerile parlamentare din Bulgaria stau sub semnul unei mari incertitudini, motivată de abuzurile înregistrate în perioada preelectorală.

Membrii delegației Uniunii Democratice Europene au declarat presi că, în ajutorul alegerilor în Bulgaria „situația se prezintă mai bine ca în România, dar nu sîntem siguri că este mai bună decît în Ungaria”.

Intre timp mitingurile și forțele care se opun partidului socialist, fost comunist, adună frecvent zeci de mii de persoane.
Jelic Jeleu, liderul uniunii forțelor democratice de opoziție a arătat că pe măsură ce se apropie data alegerilor „temperatura politică a țării

crește și au loc incidente serioase, dintre care unele soldate cu morți și răniți”.
La Varna, de pildă, militanții opoziției sînt amenințați, iar ziarul acesteia a fost „distruș chiar de tipografia care l-a tipărit”.
La acestea se adaugă și tensiunile între comunitatea turcă și stat, exacerbate de politica lui Jivkov și din păcate nerezolvate încă de actuala conducere a lui Lukanov.
„Reformatorii uzează tacticile anti-turce ale lui Jivkov pentru a înălțura minoritatea turcă de pe scena bulgară”, a declarat agenția France Presse la Istanbul, președintele Asociației de solidaritate cu turcii din Balcani, Mehmet Cavus.
Comunitatea turcă venită din Bulgaria și instalată la Istanbul, dornică să participe la primele alegeri libere în zilele de 10 și 17 iunie în Bulgaria, protestează ferm împotriva hotărîrii Sofiei de a priva de dreptul de vot un număr de aproximativ 160.000 de alegători bulgari de origine turcă, instalați de un an în Turcia.

La sfîrșitul lunii aprilie, Sofia a modificat condițiile de participare la alegeri. Dacă pînă acum toți cetățenii bulgari aflați în străinătate puteau vota, de acum numai „bulgarii” care trăiesc de cel puțin cinci ani într-o țară străină vor putea participa la scrutin”.

E semnificativ faptul că la recenta constituire a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, unde Gorbaciov a fost înconjurat doar de nou-veniți pe arena politică, „Iliescu al României” și „Lukanov al Bulgariei” au fost considerați „vechea gardă”.

Bulgarii sînt totuși optimiști și speră că poporul lor, chiar dacă dezinformat, va aprecia totuși corect în ce parte înclină balanța spre o deschidere democratică.

DOINA BĂSCA

O echipă pentru liderul HAVEL

La 22 de ani după „Primăvara de la Praga”, configurația politică a Europei dă iar semne de schimbare.
Profesor doctor Jiri Hajek, fost ministru de externe al „Primăverii de la Praga”, declara de curînd într-un interviu acordat ziarului „News Deutschland”: „La noi a fost pusă, pentru prima dată în Est, problema germană și anume de către opoziție. Am făcut acest lucru în „Declarația de la Praga” din 1985. Atunci, noi am declarat că germanii au liber dreptul să decidă în mod liber ce formă de unitate doresc în cadrul frontierelor existente. Și, de aceea, nu a fost deloc întîmplător că imediat după alegerea sa ca președinte, Vaclav Havel a făcut primele sale vizite în cele două state germane: el a vrut astfel să confirme — și a spus lucrul acesta și cu prilejul întîlnirii cu președintele vest-german Weizsäcker în Praga — că între cele două popoare nu există probleme în dispută”.

După cinci ani deci, de cînd „Carta 77” atrăgea atenția asupra soluționării problemei germane, punct nevralgic de rezolvarea căruia depindea viitoare evoluție a Europei — apel neînut în seamă de nimeni atunci — incredibilul a devenit realitate!

Zidul Berlinului a căzut în 1989 și tot în 1989 la Praga a venit președinte marele dizident și scriitor Vaclav Havel.
Dar aceștia nu sînt decît primii pași pe calea „emancipării”, a leșirii de sub imperiul totalitarismului și a intrării pe făgașul firesc al democratizării și al reintegrării în Europa.

Economia centralizată falimentară, recrudescența problemelor interetnice și prezența masivă încă în rîndurile populației a organelor de supraveghere, constituie un ba-

lanț de care nu se poate scăpa prea ușor.
Vineri, 8 iunie, au avut loc alegeri generale în Republica Federativă Cehă și Slovacă.
Deși nu există motive serioase de temeri în privința rezultatelor, nu putem să ignorăm totuși recentele evenimente care au tulburat actualul stadiu al revoluției de cauză și anume — explozia unei bombe săptămîna în Bratislava din 4 iunie unde s-a scîndat: „Independența Slovaciei!” și „Havel la Praga”.

În același timp însă pe plan extern, poziția Cehoslovaciei s-a consolidat considerabil de cînd Havel a preluat conducerea.
Recent, președintele S.U.A., George Bush, s-a pronunțat în favoarea acordării cîștizei națiunii celei mai favorizate Cehoslovaciei în domeniul comerțului. În mesajul trimis Congresului, șeful administrației americane, motivînd decizia sa, a declarat, între altele, că „guvernul cehoslovac a realizat deja reforme care asigură libertatea emigrării pentru toți locuitorii țării, duce o politică liberă de emigrare, înăluțînd toate piedicile care existau înainte”.

Liderul de la Praga a reușit, în scurt timp de la venirea sa la conducerea țării, să modifice nu numai situația internă și prestigiul extern al Republicii Federative Cehă și Slovacă, dar să devină și o figură cheie în medierea Est-Vest și nu numai. Recent el l-a invitat la Praga pe președintele lituanian Vytautas Landsbergis și și-a oferit serviciile de negociere între Lituaniei și Gorbaciov.

Sperăm ca rezultatele alegerilor generale de vineri să aducă în prim plan politic cehoslovac o echipă capabilă să susțină acțiunile președintelui.

DOINA BĂSCA

Este nevoie de opoziție într-o democrație originală?

(Urmare din pag. 1)

litice de dragul unui popor învîțat să fie dus de mină a rămas probabil la concepțiile care l-au determinat încă de mult să ia locul lui Ceaușescu. Nu neapărat pentru că ar fi dorit puterea, „altruismul” domniei sale este vizibil și chiar amuzant la ora actuală, ci pentru că s-a angajat, împreună cu alții, într-o extrem de dificilă acțiune: salvarea comunismului mondial.
Unul dintre aspectele de care are nevoie domnul președinte este opoziția. În condițiile în care aceasta este constructivă. Mal pe înțelesul tuturor, o altă părere, cu menținerea că ea nu trebuie să fie divergentă, că ea poate fi, eventual, exprimată dar nu neapărat lăsată în seamă. Acum, că alegerile din 20 mai au legiferat majoritatea în parlament asta pentru a nu avea surprize, se iau totuși măsuri suplimentare de siguranță; se anunță apetența pentru opinii diferite în cadrul aceluiași

partid, F.S.N., poate mai mult pentru a îndepărta atenția de la divergențele existente. Împreună au mers, e drept, împreună s-au propulsat în frunte, dar unul trebuie să se afle mai în frunte. Iar Iliescu este, reîlăm, un mare om politic și este firesc să nu dorească împărțirea plăcintei în prea multe bucăți.
O a doua măsură de siguranță este convocarea opoziției la formarea guvernului, numirea ei cu câteva portofolii și desființarea ei în sarabanda parlamentară ce începe curînd.
O constituție însă nu este ușor de făcut. De articolele ce vor fi acum legerate depinde soarta unui popor și nu se știe pentru cît timp. În plus, o constituție bună poate fi aplicată prost. Sau să existe doar pe hîrtie și să nu fie aplicată. Sau modificată după bunul plac al celui ce tine sceptrul și este, din păcate pentru el, lipsit de opoziție. Căci ce nevoie de opoziție are democrația originală?

partid, F.S.N., poate mai mult pentru a îndepărta atenția de la divergențele existente. Împreună au mers, e drept, împreună s-au propulsat în frunte, dar unul trebuie să se afle mai în frunte. Iar Iliescu este, reîlăm, un mare om politic și este firesc să nu dorească împărțirea plăcintei în prea multe bucăți.
O a doua măsură de siguranță este convocarea opoziției la formarea guvernului, numirea ei cu câteva portofolii și desființarea ei în sarabanda parlamentară ce începe curînd.
O constituție însă nu este ușor de făcut. De articolele ce vor fi acum legerate depinde soarta unui popor și nu se știe pentru cît timp. În plus, o constituție bună poate fi aplicată prost. Sau să existe doar pe hîrtie și să nu fie aplicată. Sau modificată după bunul plac al celui ce ține sceptrul și este, din păcate pentru el, lipsit de opoziție. Căci ce nevoie de opoziție are democrația originală?

BEIJING: Un an de la evenimentele din Piața Tien an men

Studentii Universității Beijing au trecut peste interdicțiile impuse de autoritățile chineze și au organizat o acțiune de protest cu prilejul primei comemorări a evenimentelor din mai-iunie 1989, care au dus la înăbușirea în sânge a mișcării pentru democrație.
„Au aruncat simbolice sticle de la ferestrele dormitoarelor (Xiao ping = sticlă), au intrat în Piața Internațională și au apostrofat militanții de pe stradă. În piața Tien An Men,

unde anul trecut au fost masacrați demonstrații, a fost închisă circulația, căile de acces blocate de mii de efective ale armatei. Un bărbat care a încercat să desfișoare o banderolă în piața a fost imediat arestat. Similar, și o tânără care a înmînat un eseu despre evenimentele din anul precedent unui reprezentant al Associated Press. Dintr-un automobil cineva a aruncat în piața o mîna de bancnote, ofrandă tradițională oferită de chinezi celor dispăruți.

partid, F.S.N., poate mai mult pentru a îndepărta atenția de la divergențele existente. Împreună au mers, e drept, împreună s-au propulsat în frunte, dar unul trebuie să se afle mai în frunte. Iar Iliescu este, reîlăm, un mare om politic și este firesc să nu dorească împărțirea plăcintei în prea multe bucăți.
O a doua măsură de siguranță este convocarea opoziției la formarea guvernului, numirea ei cu câteva portofolii și desființarea ei în sarabanda parlamentară ce începe curînd.
O constituție însă nu este ușor de făcut. De articolele ce vor fi acum legerate depinde soarta unui popor și nu se știe pentru cît timp. În plus, o constituție bună poate fi aplicată prost. Sau să existe doar pe hîrtie și să nu fie aplicată. Sau modificată după bunul plac al celui ce ține sceptrul și este, din păcate pentru el, lipsit de opoziție. Căci ce nevoie de opoziție are democrația originală?

Ideea național — țărănistă

(Urmare din pag. 1)

Ideli fundamentale a acestui partid. Ceea ce înseamnă și poate să însemne mult. Dar nu totul. Nu totul deoarece alegerile din 20 mai, ca și evoluțiile economice și sociale, vor aduce multe clarificări electoratului românesc. Se pare că deja oamenii învață să opereze cu diferențe ideologice, conduse politice. Fapt ce înseamnă că luciditatea va avea de cîștigat. Cit de curînd și cu folos pentru democrația românească.
Un fapt este cit se poate de limpede: tara are nevoie de forțe politice active, aflate la îndemîna oamenilor, în miezul problemelor care frîntîm oamenii. De asemenea e nevoie, ca o condiție esențială pentru democrația noastră, de o opoziție puternică. Opoziție care în această perioadă o formează partidele tradiționale democratice. Tara are nevoie de alternative politice. Dacă mistuina Frontului eșuează? La cine se va apela atunci dacă nu la opoziție care trebuie să fie puternică. Să poată rezolva problemele țării, ale oamenilor. Opoziție care la rîndul său va trebui să aibă e însăși opoziție. Aceasta e regula democrației.
Or, fără oameni tineri toate acestea nu se pot rezolva. În telepocina vîrstnicilor, pute-

rea lor de discernămint, experiența lor trebuie însoțite de forță tînără, de gînd și idee tînere. Captivitatea nu pentru puțini tineri, ideea național-țărănistă aparține astăzi deopotrivă tinerilor și vîrstnicilor.
mea în fruntea unui prim transport de ajutoare pentru Universitatea din Brașov, din partea Universității din Freiburg. Acest ajutor constă din cărți, reviste de specialitate, mașini de scris, mașini de calcul, calculatoare, medicamente, îmbrăcăminte pentru studenți, studenți și copiii acestora. De asemenea, am venit cu oferta fermă de stabilire a unor relații care de cooperare între Facultatea de Industrie a Lemnului din Brașov, singura de acest fel din România, și Facultatea cu profil similar din Freiburg, care are o vechime de 532 de ani. Cooperarea va consta în asistență de specialitate, burse, schimb de profesori și studenți, în scopul întîlnirii și exploatarea rațională a păminturilor verzi ai Europei — păminturile. Această cooperare va fi reciproc avantajoasă, fiind cont de tradiția și dotarea facultății germane, precum și de

U.R.S.S. și Clauza națiunii celei mai favorizate

Secretarul de stat american, James Baker a declarat că Statele Unite nu riscă nimic prin tentativele de a sprijini reformele lui Mihail Gorbaciov”. Potrivit secretarului de stat, „Statele Unite vor finaliza anumite acorduri în avantajul reciproc al ambelor țări, atîta timp cît Gorbaciov va rămîne la putere”.
„Ulterior într-un interviu televizat, James Baker a declarat că „nimeni nu știe pentru cît timp Gorbaciov va rămîne la cîrmă U.R.S.S.” cu precizarea că „liderul de la Kremlin este confruntat cu probleme importante și majore”. James Baker a mai adăugat că „va fi extrem de

dificil de obținut aprobarea Congresului pentru acordul comercial semnat la vîrf de Bush și Gorbaciov, alîta vreme cît disputa sovieto-lituaniană rămîne neschimbată”.
Secretarul de stat a subliniat că „va fi extrem de greu să se acorde U.R.S.S. ceea ce dorește de fapt și anume statutul comercial al Clauzei națiunii celei mai favorizate în atmosfera împăsufului creat de criza baltică”. Secretarul de stat a arătat totodată că partea sovietică a propus o formă de acord politic. Est-Vest care să ajute la eliminarea preocupărilor provocate de reunificarea Germaniei.
Baker a declarat că deși este vagă ideea merită exploatată.

Ce mai fac aromânii?

— interviu cu dl. prof. dr. Vasile Barba —

Dr. prof. dr. Vasile Barba s-a născut în anul 1919, în comuna Livazi din Munții Pindului, în Macedonia grecească. Profesor de management la Facultatea de Industria Lemnului, Universitatea din Brașov, timp de 7 ani, a trebuit să emigreze în 1983, în Germania, unde este profesor la Facultatea cu același profil a Universității din Freiburg. Este președinte Asociației Internaționale „Unleuna Culturală Aromână”, cu sediul la Freiburg, care editează revista „Zborul nostru” (zborul = cuvînt), rîspîndită în 24 de țări din Europa, America, Asia, Australia.

REPORTER: Cu ce treburi în România, domnule profesor?

VASILE BARBA: După aflarea primelor emoționante vești din România și umărarea cu sufletul la gură a evenimentelor, am luat inițiativa, împreună cu alți cîțiva colegi, de a pune umărul — inițiativa, care, sub deviza: „De la izvoarele Dunării, spre vărsare” s-a tradus prin sosirea

buna pregătire a specialiștilor români.
REP.: Dar pe linia Asociației pe care o reprezentați?

V.B.: „Uniunea Culturală Aromână” a fost înființată în 1985, cu scopul de a apăra și a reprezenta aspirațiile unei etnii vechi de 2000 de ani și aproape uitată în Europa. Noi ne zicem „aromâni”, ceea ce nu înseamnă altceva decît „români”, litera „a” punîndu-se întotdeauna, în dialectul nostru, în fața cuvintelor care încep cu un „r”, urmat de o vocală, ca — de exemplu — în cuvintele: „arosu” — roșu, „arău” — rău, etc. După calcule estimative, deoarece statistice oficiale nu există, nefiind permise, sîntem între 1.000.000 și 1.500.000 de oameni, rîspîndiți în cele 4 țări: Grecia, Albania, Yugoslavia și Bulgaria, formate prin împărțirea Turciei europene după pacea de la București, în 1913. Astfel, în Grecia, aromânii reprezintă cea 7%, aproape cît minoritatea maghiară din România; în Albania erau înainte de război 15% din populație; în Yugoslavia sînt peste 100.000. O puternică romanitate sud-europeană, care a avut tradiții istorice și culturale bine cunoscute. Acestora li se adaugă emigrăția din lumea întregă și puternicul grup din România, singurul neprimipat, tot de peste 100.000, rîspîndit în Dobrogea, Băr-

gân, Banat. La ultimul recensămint românesc (1976) au fost înregistrați doar cca 2.000, restul declarîndu-se, firește, români; același fenomen s-a întîmplat și cu secuii, care în-gurează cam cu același număr, pentru că ceilalți s-au declarat maghiari — cu toate că diferențele sînt mult mai mari.
Uniunea noastră a început să-și facă puternic auzit glasul, fiind membră a „Federației Europene pentru Apărarea Drepturilor Minorităților”, reprezentată în Parlamentul European de la Strasbourg, prezentă la Conferința din Iunie 1989 de la Paris.
REP.: Referitor la acest subiect al conștientizării diverselor etnii, ce părere aveți?

V. B.: Am trăit peste 35 de ani în Transilvania, sînt căsătorit cu o germană din Banat, comuna Sintana, care a fost profesora de germană și rusă, predînd în limba maghiară la o școală maghiară din Ardeal. Ulterior a devenit, fără nici o opreliște, șefa disciplinei de limba germană la Universitatea din Brașov. Am două fete, care au crescut învățînd, în același timp, româna, germana, maghiara și dialectul strămoșesc aromân, una fiind căsătorită cu un german, iar cealaltă cu un român. Deci, sînt evidente concepția și atitudinea mea obiectivă, privind problema minorităților, importanța menținerii limbii și tradițiilor lor. Teza de doctorat a soției tratează despre dialectele germane și, în special, sud-francone din Banat, fiind o lucrare de referință în acest domeniu. Din acest studiu se poate conchide: „Dacă astăzi mai există dialecte și populație germană, acestea se datorează generozității, ospitalității și spiritului de toleranță ale poporului român, manifestate indiferent de regimul politic”. Înainte de 1918, populația germană din Banat era amenințată cu maghiarizarea, cum s-a întîmplat ulterior în regiunea Sopron — Odenburg.
Acum, cînd s-a proclamat independența Namibiei și se fac pași în rezolvarea dosarului sud-african, nu înțeleg tendința de apartheid a unor extremiști, care se manifestă prin intenția separării totale a unor instituții, școli, facultăți. De ce să nu existe, atunci, și magazine, restaurante, autobuze separate? Eu zic că NUMAI PRIN CUNOAȘTEREA OAMENII SE POT ÎNTELEGE.

De aceea, apelînd la calm și conciliere, să înțelegem că limba oficială, limba română, este o cale de comunicare și nu de oprire.

ARLECHINO
MIRCEA GHEORDUNESCU

Piruet: fotbalul ca și literatura

Asadar a început Coppa del Mondo și noi ne întrebăm de ce am așteptat clipa cu atîta înrezie și nerăbdare înfrigurată și să răspundem că fotbalul ca și literatura este o permanentă pendulare între realitate și ficțiune și noi iubim clipa cînd pîrșim realul prozaic și devenim odată cu eroii noștri ficționabili, lunalect și funambuli pe sirma subțire a unui gînd, pe pinza străvezie a himerei. În acest fel devine fotbalul artă, pentru că, mai mult decît oricare alt sport, el se adresează capacității noastre de a visa. Or, în vis, redevenim buni, generoși, altruști, idealiști. Ar fi păcat să se creadă că avem nevoie de fotbal ca de circul din siglagma română, adică doar de spectacol.

Ar fi păcat și neadevărat. Avem nevoie de fotbal și pentru spectacolul din teren, dar mai ales pentru spectacolul interior pe care ni-l prilejuiește. O fișta a sinelui în care realitatea se colorează și măcar pentru o clipă o înlocuim cu ficțiunea. Ceea ce e un mare cîștig.

De aceea, în primăvara lui 1982, cînd aflacera Malvinelor era în toi, armele s-au grăbit să tacă pentru că se apropia Mondialul spaniol și cele două părți s-ar fi putut întîlni prin echipele lor pe terenul de fotbal.
Fotbalul ca și literatura, gazonul verde, mătăsoș, ca și foaia albă de scris cu foșnetul ei nelîngșit își creează pentru o clipă iluzia libertății. De aici, irezistibilul și irepresibilul său farmec. De aceea artiștii balonului sînt ca și poeții. Frații. Intuneceți de propria lor lumină. Pe iarba crudă a stadionului fiecare dribling are ceva din farmecul volat al unei metafore.
Tehnicienii fini, fotbalisții răsai, inventivii și fanteziștii,